

USTAWA
z dnia 20 grudnia 1989 r.
o Krajowej Radzie Sądownictwa

**Opracowano na pod-
stawie: Dz.U. z 1989
r. Nr 73, poz. 435; z
1990 r. Nr 53, poz.
306; z 1993 r. Nr 47,
poz. 213; z 1996 r. Nr
72, poz. 347; z 1997 r.
Nr 117, poz. 753, Nr
124, poz. 782, z 1998
r. Nr 98, poz. 607**

Art. 1.

1. Tworzy się Krajową Radę Sądownictwa z siedzibą w Warszawie.
2. Krajowa Rada Sądownictwa strzeże niezawisłości sędziowskiej i niezależności sądów.

Art. 2.

Krajowa Rada Sądownictwa, zwana dalej "Radą", w szczególności:

- 1) rozpatruje kandydatury na stanowiska sędziów Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego, sądów powszechnych i sądów wojskowych oraz przedstawia Prezydentowi Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wnioski o ich powołanie,
- 2) rozpatruje i rozstrzyga wnioski o przeniesienie sędziego na inne miejsce służbowe ze względu na powagę stanowiska sędziego,
- 3) określa ogólną liczbę członków Sądu Dyscyplinarnego i Wyższego Sądu Dyscyplinarnego oraz wskazuje liczbę członków sądów dyscyplinarnych wybieranych odpowiednio przez zgromadzenia ogólne sędziów Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego, zebranie zgromadzeń ogólnych sędziów sądów apelacyjnych, zebranie przedstawicieli zgromadzeń ogólnych sędziów w sądach wojewódzkich oraz przez Zgromadzenie Sędziów Sądów Wojskowych,
- 3a) wyraża zgodę na dalsze zajmowanie stanowiska przez sędziego, który ukończył 65 rok życia,
- 5) wypowiada się w sprawie zasad etyki zawodowej sędziów, pkt 4 skreślony
- 6) wysłuchuje informacji Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Ministra Sprawiedliwości, Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego i przewodniczącego Wyższego Sądu Dyscyplinarnego o działalności sądów oraz wypowiada się o stanie kadry sędziowskiej,
- 7) wyraża stanowisko co do propozycji zmian ustroju sądów, a także w innych sprawach dotyczących warunków ich funkcjonowania,
- 8) zapoznaje się z projektami aktów normatywnych dotyczących sądownictwa,

- 9) opiniuje programy szkolenia aplikantów, zakres oraz sposób przeprowadzania egzaminu sędziowskiego i ustalania jego wyników, a także zasady oceny pracy asesorów sądowych,
- 10) wyraża opinię w sprawach dotyczących sędziów i sądów, wniesionych pod obrady Rady przez Prezydenta Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, inne organy państwowego, a także przez zgromadzenia ogólne sędziów.

Art. 3.

1. Kandydatury na stanowiska sędziów są zgłaszcane odpowiednio przez zgromadzenia ogólne sędziów Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego, sądów apelacyjnych oraz zgromadzenia ogólne sędziów w sądach wojskowych w podwójnej liczbie w stosunku do nie obsadzonych stanowisk. Jedna kandydatura może być zgłoszona na stanowisko sędziego sądu rejonowego lub w razie braku innych odpowiednich kandydatów.
  - 1¹. Wnioski w sprawie kandyatur na stanowiska sędziów sądów powszechnych, zgłaszcane przez organy sądów, są przekazywane do Krajowej Rady Sądownictwa za pośrednictwem Ministra Sprawiedliwości, który może wyrazić swoją opinię o kandydatach.
  2. Kandydatury na stanowiska sędziów sądów wojskowych, przedstawiane przez Zgromadzenie Sędziów Sądów Wojskowych, są zgłaszcane Radzie przez Ministra Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej, którzy mogą wyrazić opinię o kandydatach.
  3. Kandydatury na stanowiska sędziów sądów powszechnych może zgłosić również Minister Sprawiedliwości.
  4. Kandydatury na stanowiska sędziów sądów wojskowych może zgłosić również Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej.

Art. 4.

1. W skład Rady wchodzą: Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, Prezes Sądu Najwyższego kierujący pracami Izby Wojskowej Sądu Najwyższego, Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego, dwóch sędziów Sądu Najwyższego, sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego, jedenastu sędziów sądów powszechnych, sędzia sądu wojskowego, czterech posłów, dwóch senatorów, osoba wskazana przez Prezydenta Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz Minister Sprawiedliwości.
2. Rada wybiera ze swego grona przewodniczącego i wiceprzewodniczącego Rady.

Art. 5.

Kadencja Rady trwa cztery lata.

Art. 6.

1. Członków Rady spośród posłów wybiera Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, spośród senatorów - Senat, a spośród sędziów Sądu Najwyższego Naczelnego Sądu Administracyjnego - zgromadzenia ogólne sędziów tych sądów.

2. Członków Rady spośród sędziów sądów powszechnych wybiera:
  - 1) dwóch członków spośród sędziów sądów apelacyjnych - zebranie zgromadzeń ogólnych sędziów sądów apelacyjnych,
  - 2) dziewięciu członków - zebranie przedstawicieli zgromadzeń ogólnych sędziów w sądach wojewódzkich, ze swojego grona,
  - a członka Rady spośród sędziów sądów wojskowych - zgromadzenie sędziów tych sądów.
3. Poseł, senator lub sędzia nie może być wybrany w skład Rady, jeżeli sprawował funkcję jej członka przez dwie kolejne kadencje.

Art. 7.

1. Mandat wybieranego członka Rady wygasza w czasie kadencji Rady w razie:
  - 1) zrzeczenia się członkostwa,
  - 2) odwołania przez organ, który dokonał wyboru,
  - 3) wygaśnięcia mandatu posła, senatora lub ustania stosunku służbowego sędziego,
  - 4) śmierci.
2. W razie wygaśnięcia mandatu wybieranego członka Rady, wyborów uzupełniających dokonują odpowiednio organy, o których mowa w art. 6. Wyboru należy dokonać w ciągu dwóch miesięcy od dnia wygaśnięcia mandatu.
3. Jeżeli mandat posła i senatora wygasza w związku z rozwiązaniem Sejmu i Senatu, poseł i senator sprawuje funkcję członka Krajowej Rady Sądownictwa do dnia wyboru przez Sejm i Senat nowych członków.

Art. 8.

1. Przedstawicieli zgromadzeń ogólnych sędziów w sądach wojewódzkich wybierają, na okres kadencji Rady, zgromadzenia ogólne w sądach wojewódzkich w proporcji jeden przedstawiciel na każdą rozpoczętą liczbę pięćdziesięciu sędziów.
2. Wybory przedstawicieli zgromadzeń ogólnych sędziów w sądach wojewódzkich przeprowadza się najpóźniej na miesiąc przed zakończeniem kadencji Rady.
3. Termin i miejsce zebrań zgromadzeń ogólnych sędziów sądów apelacyjnych oraz zebrań przedstawicieli zgromadzeń ogólnych sędziów w sądach wojewódzkich wyznacza Minister Sprawiedliwości.
4. Zebrania, o których mowa w ust. 3, odbywają się według regułaminów uchwalonych przez te zebrania; zebraniom przewodniczy najstarszy wiekiem sędzia.

Art. 9.

1. Rada obraduje na posiedzeniach plenarnych. Do ważności uchwał Rady jest wymagana obecność co najmniej 1/2 jej składu.
2. Uchwały Rady zapadają bezwzględną większością głosów, w głosowaniu jawnym. W razie równej głosów decyduje głos przewodniczącego. Na wniosek członka Rady głosowanie jest tajne.

Art. 10.

1. Posiedzenia Rady zwołuje jej przewodniczący w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż raz na 3 miesiące, albo na wniosek co najmniej 1/3 jej składu.
2. Szczegółowy tryb działania Rady określa regulamin uchwalony przez Radę.

Art. 10a.

1. Działalność Rady finansowana jest ze środków budżetowych Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Członkom Rady przysługuje ryczałt, którego wysokość i zasady przyznawania określa Prezydent w drodze zarządzenia.
3. Ryczałt, o którym mowa w ust. 2, nie przysługuje członkom Rady zajmującym kierownicze stanowiska państwowe.

Art. 11.

Obsługę administracyjną Rady zapewnia Kancelaria Prezydenta Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Art. 12.

1. W terminie miesiąca od dnia wejścia w życie ustawy zgromadzenia, o których mowa w art. 6 ust. 1 i 2, wybiorą członków Rady, a zgromadzenia ogólne sędziów w sądach wojewódzkich - swych przedstawicieli.
2. Minister Sprawiedliwości zwoła zebranie przedstawicieli zgromadzeń ogólnych sędziów w sądach wojewódzkich do wyboru członków Rady, w terminie dwóch miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 13.

W terminie dwóch miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy Minister Sprawiedliwości przedstawi Prezydentowi Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wnioski o powołanie na stanowiska sędziów osób, które przestały zajmować te stanowiska ze względu na swoje przekonania, poglądy polityczne lub działalność społeczną, zadeklarowały zamiar powrotu na stanowisko sędziego i spełniają wymagane warunki do zajmowania tego stanowiska.

Art. 14.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.